

Recomanació 1/2023 de l'Autoritat Catalana de Protecció de dades en relació amb la utilització de ChatGPT i el seu impacte en la protecció de dades personals

En les darreres setmanes, diverses autoritats de protecció de dades han manifestat una preocupació creixent per l'impacte que pot tenir la utilització de la intel·ligència artificial (IA), i més singularment el servei ChatGPT, propietat d'OpenAI i amb seu als Estats Units, en els drets i llibertats de les persones físiques afectades.

En data 13 d'abril de 2023, s'ha **donat a conèixer** que el Comitè Europeu de Protecció de Dades ha decidit constituir un grup de treball (*task force*) per cooperar i intercanviar informació sobre accions que les autoritats de protecció de dades poden emprendre en relació amb aquesta qüestió, d'acord amb el principi de coherència recollit al Reglament general de protecció de dades.

Prèviament, en data 30 de març de 2023, el Garante per la Protezione dei Dati Personali, autoritat de protecció de dades a Itàlia, va bloquejar amb efecte immediat aquest servei i, per tant, també el tractament de dades dels usuaris italians que feia l'empresa OpenAI. Posteriorment, el Garante ha establert una sèrie d'**indicacions** a l'empresa, per tal de reconsiderar aquesta suspensió.

En línia amb l'autoritat italiana, altres autoritats de protecció de dades de la Unió Europea han posat de manifest la seva preocupació per l'impacte que l'ús d'aquest servei pot tenir per als drets fonamentals de les persones afectades. En algun cas, com ara l'**Agència Espanola de Protecció de Dades**, han iniciat actuacions.

Cal tenir en compte que la Unió Europea està treballant des de fa temps en una **estratègia digital**, i més en concret en un projecte de reglament del Parlament Europeu i del Consell, pel qual s'estableixen normes harmonitzades en matèria d'intel·ligència artificial (llei d'intel·ligència artificial). Aquesta norma podria establir consensos i obligacions concretes i jurídicament vinculants, en relació amb la utilització de la IA en l'àmbit de la Unió Europea.

En aquest context, fem notar que l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha manifestat des de fa temps la necessitat que el desenvolupament de la intel·ligència artificial respecti el marc normatiu en matèria de protecció de dades, de manera que no suposi un greuge per als drets i llibertats de la ciutadania.

L'Autoritat va impulsar l'informe **Intel·ligència artificial. Decisions Automatitzades a Catalunya**, amb la voluntat d'analitzar l'estat de la intel·ligència artificial a Catalunya des de la perspectiva de la protecció de dades de les persones.

No podem obviar que la intel·ligència artificial és cada cop més present a la nostra societat. Entesa en un sentit ampli, la podem veure com una eina de suport a la presa de decisions en qualsevol àmbit. Aquest suport afecta les persones, i de manera molt rellevant, ja que les dades i la tecnologia poden dibuixar perfils i patrons que serveixen per decidir i influir-hi directament.

Per això, l'APDCAT ha alertat que, vist que l'evolució tecnològica es basa en l'ús massiu i intensiu de dades, cal trobar les eines adequades per protegir els drets i llibertats de les persones.

En definitiva, i atesa la informació disponible, es constata que a dia d'avui l'ús de ChatGPT genera importants dubtes sobre la informació de caràcter personal que està tractant, tant la relativa a les mateixes persones que l'utilitzen, com la de terceres persones que s'hi pot estar bolcant. Informació que, directament i indirectament, pot incloure dades personals sensibles o relatives a col·lectius vulnerables o menors d'edat, sense que hi hagi control i sense una base jurídica adequada; i que, a més, es pot estar utilitzant per elaborar perfils i prendre decisions que podrien afectar negativament persones concretes. També es generen dubtes sobre una manca de control per part de les persones afectades sobre aquest tractament i, per tant, la impossibilitat pràctica d'exercir els drets d'autodeterminació informativa, així com un desconeixement clar sobre les condicions de seguretat, els terminis de conservació o sobre la comunicació de dades, entre d'altres qüestions.

En aquest context, l'APDCAT posa de manifest el següent:

Per aplicació del marc normatiu europeu, els responsables del tractament han d'incorporar la **privacitat des del disseny i per defecte** en qualsevol tractament de dades personals (article 25 RGPD). Els responsables del tractament també han de fer una anàlisi de riscos dels tractaments de dades. Si la incorporació de ChatGPT a l'exercici de funcions públiques suposa un alt risc per als drets i llibertats de les persones, cal fer una **avaluació d'impacte en la protecció de dades** (article 35 RGPD).

Amb la informació disponible a dia d'avui, aquesta Autoritat considera que resulta difícil garantir el compliment dels articles esmentats en els tractaments de dades en els quals s'utilitzi ChatGPT.

Atenent a les consideracions indicades, l'APDCAT RECOMANA a les administracions públiques i entitats subjectes al seu àmbit de control, que no incorporin l'eina en l'exercici de funcions públiques i prestació de serveis públics quan es tractin dades personals, fins que el Comitè Europeu de Protecció de Dades es pronunciï o emeti recomanacions, directrius o bones pràctiques per garantir el respecte a la normativa de protecció de dades.